

Název projektu: **Reakce na exkluzi: chudé romské rodiny v post-socialismu**

Klíčová slova: Romové; marginalizace; sociální exkluze; post-socialismus; středovýchodní Evropa; Česká Republika

Project title: **Responses to Exclusion: Poor Roma Families Under Post-Socialism**

Keywords: Roma (Gypsies); marginalization; social exclusion; post-socialism; East-Central Europe; Czech Republic

Abstrakt: Od pádu státně-socialistických režimů ve středovýchodní Evropě zažily romské komunity dramatický propad svého socio-ekonomického statusu a byly podrobeny rostoucí míře chudoby a sociální exkluze. V tomto výzkumném projektu navrhuji studovat dva aspekty strukturální marginality v České republice a na Slovensku. Zaprvé navrhuji zkoumat a analyzovat "externí" mechanismy sociální exkluze a podmínky, které je umožňují. Zadruhé navrhuji studovat, jak se členové romských rodin žijících v podmínkách exkluze se svojí situací vyrovnávají, to jest, jak se adaptují a jak vzdorují podmínkám exkluze a strukturálního znevýhodnění. Zatřetí navrhuji porovnávat, jak chudé romské rodiny reagují (podobně nebo rozdílně) na externí podmínky sociální exkluze v rurálním a urbánním prostředí. Zde bude věnována pozornost individuálním i kolektivním formám jednání, a také tomu, jak jsou tyto formy jednání umožňovány, znemožňovány a transformovány v rámci specifických sociálních, prostorových, a ekonomických podmínek.

Abstract (ENG): Roma (Gypsy) communities in East-Central Europe experienced a dramatic decline in their living standard and have been subjected to increasing levels of poverty and exclusion since the demise of the state-socialist regimes. In this research project I propose to study two aspects of the structural marginality of Roma in the contemporary Czech Republic and Slovakia. First I propose to focus on researching and analysing the "external" mechanisms of social exclusion and on studying the conditions that make them possible. Second, I propose to study how members of Roma families subjected to exclusion cope with, resist, and adapt to external conditions of exclusion and structural disadvantage. Third, I also propose to compare how poor Roma families respond (similarly or differently) to external conditions of exclusion in rural and urban environments. Here, attention will be devoted to individual and collective forms of agency and to how these forms of agency are (trans)formed and enacted under specific social, spatial and economic conditions.

Finanční podpora: GAČR (postdoktorský grantový projekt), 2012-2014

Řešitel: Michal Růžička